CENA 10 GROSZY

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 67 (8295) Wtorek, dnia 23 marca 1926 r. Rok XXXIV.

Ofenzywa Lorda Georga przeciw Chamberlainowi.

LONDYN, 22. Lloyd George zamierza interpelować w sprawie kandydatury Polski i Hiszpanji do Rady Ligi Narodów. W kołach parlamentarnych twierdzą, że atak Lloyd George'a na Chamberlaina spali na panewce i że Chamberlain otrzyma poparcie parlamentu.

LONDYN. 22. W związku z wyznaczoną na wtorek dyskusją nad budżetem Min. Spraw Zagr. w kołach parlamentarnych zapowiadają ostre wystąpienie Lloyda George'a, który zgłosi votum nie ufności dla ministra Chamberlain'a w tej formie, że zaproponuje skreślenie z uposażenia ministra 100 funt. Co się tyczy stanowiska partji pracy to nie przewidują, aby Mac Donald poparł ostentacyjny wniosek Lloyda George'a. Mac Donald ograniczy się jedynie do krytycznej oceny ostatnich rokowań genewskich. Wobec tego, iż konserwatyści staną zdecydowanie po stronie Chamberlain'a, partja pracy zaś nie poprze wniosku Lloyda George'a, przeto zgóry określić można, iż wystąpienie liberałów pozostanie bez skutku.

Węgierscy fałszerze kokietują Jugosławję.

PARYZ. 22. Przywódca faszystów węgierskich poseł Gombes wygłosił przemówienie na zjeździe swego stronnictwa. W przemówieniu swojem poseł Gombes zaznaczył, iż pierwszem zadaniem polityki zagranicznej Węgier — powinno być zbliżenie Węgier do Jugosławji. Węgry powinny się orjentować w kierunku Bałkanów, Jugosławja walczy o to samo, co i Węgry. Droga węgierskiej polityki leży na linji belgradzkiej.

Nowy napad bandytów toruńskich pod Włocławkiem.

WŁOCŁAWEK, 22. Na szosie Lubicz — Skępe, pomiędzy folwarkiem Obrowo a Czernikowo, został napadnięty przez dwuch nieznanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery, rzeźnik z Lubicza Pomorskiego, Feliks Liczyński. Po sterroryzowaniu go zabrano mu złotych 787 gotówką.

Są to ci sami Nowak i Jędrzejczak, którzy grasują od dość długiego czasu w związku z napadem na Toruń, Włocławek i Ostrowy.

Połączenie wody z ogniem.

LONDYN, 22. „Morning Post" donosi, iż 4 posłów Izby gmin, członków partji konserwatywnej, zamierza wyjechać koło 20 kwietnia do Rosji. Pobyt parlamentarzystów angielskich w Rosji obliczony jest na miesiąc a nawet i dłużej. Jak podaje dziennik posłowie konserwatywni wyjeżdżają do Rosji za zgodą rządu, jednakże bez jakiejkolwiek inicjatywy rządowej.

Rokowania pokojowe w Maroku.

PARYŻ, 22. „Oeuvre" donosi, iż minister wojny Painleve zapytywany był wczoraj, czy prawdą jest, że pomiędzy Hiszpanją, Francją a Abdel Krimem toczą się rokowania pokojowe. Painleve nie zaprzeczył, że rokowanie się toczą, dodał jednakże, iż Francja zawrze jedynie pokój pod warunkiem, że autorytet jej i prawa w Maroku nie doznają żadnego uszczerbku.

Traktat Francusko - Jugosławjański.

PARYŻ, 22. Onegdaj po południu został podpisany na Quai d'Orsay protokuł traktatu przyjaźni francusko jugosłowiańskiej.

Reforma Rady Ligi Narodów.

PARYŻ, 22. Francuski plan reformy Ligi Narodów ma przewidywać stworzenie najwyższej Rady Ligi Narodów, która będzie nosiła charakter sądu rozjemczego. Rada ta będzie organizowała grupy państw, które sądzić będą strony sporne z danego kontynentu, np. spór Peru — Chili nie będzie rozstrzygany przez państwa europejskie.

Nowy poseł polski w Turcji.

ANGORA, 22. Poseł Bader przybył w czwartek do Angory, powitany na dworcu przez szefa protokułu dyplomatycznego i personel poselstwa. Popołudniu przyjęty został przez ministra spraw zagranicznych, z którym odbył dłuższą rozmowę.

Wykrycie wielkiej drukarni komunistycznej w Warszawie.

WARSZAWA, 22. W związku z wykryciem wielkiej drukarni komunistycznej w Warszawie, drukującej „bibułę" komunistyczną na całą Polskę, aresztowano zgórą 100 osób. Dalsze aresztowania trwają dalej.

Dotychczasowe dochodzenia ustaliły, że właściciel drukarni „Oświata" Mojżesz Kachan sprzedał swoją drukarnię partji komunistycznej za 2000 dolarów. Pozatem jeszcze partja kupiła mu mieszkanie.

Krwawy napad bandytów na pocztę w Mińsku Mazowieckiem.

MIŃSK MAZOWIECKI, 22. Wczoraj w nocy dokonali niewykryci dotychczas sprawcy ohydnego mordu w naszem mieście.

Trzema strzałami zabito wieloletniego funkcjonarjusza pocztowego, Jana Sęktasa, który pełnił nocny dyżur w miejscowem biurze pocztowem.

Nieszczęśliwego znaleziono o godz. 7 rano w przedpokoju, leżącego na prawym boku, obok wejścia do urzędu pocztowego, z trzema kulami w głowie i piersi.

Jak ustalono, do biedaka dano strzał zbliska. Morderców widocznie spłoszono, gdyż nic nie zdołali zrabować.

Sobór warszawski zniknie przed 3 maja.

WARSZAWA, 22. Dyrekcja rozbiórki soboru na Placu Saskim ogłosiła, że przed 3 maja b. roku resztki soboru znikną z powierzchni ziemi. Zostaną jedynie zachowane olbrzymie piwnice pod soborem, które w przyszłości wynajęte będą na składy i magazyny.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

List z Górnego Śląska.

Jak się na Śląsku robi „politykę." — Trwonienie grosza publicznego przez stronnicze mogistraty. — Burmistrz stolicy Śląska przez palce patrzy na antypolską robotę swych urzędników niem. — Chcą oszczędzać, a jak „oszczędzają". — Ciekawy dokument papieski.

(Od naszego korespondenta górnośląskiego.)

KATOWICE, w marcu.

Już od dłuższego czasu opinja publiczna na Górnym Śląsku zajmować się musi różnymi skandalami i skandalikami, wywoływanymi przez wszechwładną niegdyś na Śląsku Nar. Partję Rob. (N. P. R.), albo raczej przez obecnych jej przywódców. Dzisiejsza N. P. R. z dawną partją, założoną na Śląsku w r. 1920 będącą wtedy obok Polskiej Partj Soc. (P. P. S.) jedynem stronnictwem polskiem na Śląsku, prawie że już niema nic wspólnego i czerpie jedynie z tradycji ówczesnej swej potęgi i wielkości. Przywódcy jej bowiem w stosunkowo krótkim czasie zdołali przekonać ogół ludności o nieproduktywności tego stronnictwa, tak, że już w ostatnich wyborach do Sejmu Śląskiego z 48 mandatów uzyskali tylko 8 a do Sejmu warszawskiego nawet tylko dwa. Już dawniej jednak, w czasie zakładania partji, korzystając ze sposobności przywódcy N. P. R-u zasekwestrowali dla siebie różne wpływowe i intratne stanowiska. Przedewszystkiem starali się zawładnąć komunami, co im się też w większej części udało. Prezydenci takich miast jak Katowice i Król. Huta, lub burmistrze i wójtowie licznych innych gmin są zdeklarowanymi mężami zaufania N. P. R-niczej. Czy jednakże „nabytek" ten można uważać za szczęśliwy i dla sprawy polskiej korzystny, słusznie wątpić należy, śledząc politykę niektórych z tych panów.

Przedewszystkiem w sprawach polityczno-gospodarczych panowie ci stanowczo nie mieli szczęśliwej ręki, o ile chodziło o interes publiczny, jak swego czasu naprzykład przy budowaniu pod Katowicami domów dla robotników i uchodzców, lub następnie przy „sanacji" swej spółdzielni. Ostatnio „próbę" swego „talentu" gospodarczego złożyli w Król. Hucie, gdzie N. P. R-owski zarząd miasta kupił za cenę 350 tys. zł, tamtejszy „Hotel Polski", którego właścicielami byli również N. P. R-owcy, częściowo nawet członkowie rady miejskiej. Stwierdzono, że hotel ten w czasach obecnych, gdzie o gotówkę tak trudno, wart jest conajwyżej 150 tys. zł., przyczem zaznaczyć wypada, że hotel swego czasu kupiono za staraniem polskiego Komisarjatu Plebiscytowego, który na ten cel udzielił 150 tys. marek niem. pożyczki. Komisarjat chciał tam utworzyć ognisko pracy polskiej. Następni jego nabywcy, owi panowie z N. P. R-u dostali go za bezcen gdyż uzyskaną pożyczkę, którą hotel był obciążony, pożyczkę w sumie około 350 tys. marek niem. spłacili kilkudziesięciu groszami, gdyż marka niemiecka spadła w międzyczasie w kursie. Takim sposobem bez pracy w krótkim czasie doszli do małej fortuny. Miasto, a więc cała jego ludność, na nich obecnie płacić musi dzięki temu, że tak się podobało N. P. R-owskiemu zarządowi miasta.

* * *

Lecz także pod względem politycznym N. P. R-owcy tam, gdzie rządzą miastem lub

gminą wiejską, nie grzeszą nadmiarem pracy na polu narodowem. Najlepszy przykład mamy na stolicy Śląska, Katowicach samych, gdzie N. P. Rzowski, prezydent miasta dr. Górnik dotąd toleruje antypolskie wybryki różnych wyższych niemieckich funkcjonarjuszów miejskich, nadal pozostających w urzędzie. Na temat ten zresztą kilka razy już pisałem. Dziś mam do zanotowania nowy przykład antypolskiej polityki magistratu katowickiego, ujawniającej się w tem, że magistrat rzekomo „dla oszczędności" redukuje liczbę klas w szkołach miejskich, ale nie czasem w szkołach niemieckich (n. p. w liceum), tylko w szkołach, uczęszczanych przeważnie przez dzieci polskie (szkoły wydziałowe). Z 38 klas polskich z nowym rokiem szkolnym pozostać ma tylko 18 klas, czyli że około 800 dzieci polskich pozbawionych będzie nauki. A to wszystko dzięki zniemczonemu, z łaski N. P. R-owców wybranemu magistratowi katowickiemu!

Podobne stosunki zdają się panować także w Król. Hucie, gdzie dyrektor miejskiego gimnazjum żeńskiego p. Schirmeisen, Niemiec, redukuje klasy polskie ale pozostawia klasy niemieckie. Ostatnio „zredukował" on znów „ze względów oszczędnościowych" dwie klasy polskie. Oczywiście klasy te będą wznowione, gdyż rodzice odnieśli się z zażaleniem do Wydz. Ośw. Publ. Kto jednak uczennicom wynagrodzi przerwę w nauce? Zresztą już sam fakt samowolnego zamykania szkół polskich przez nauczycieli niemieckich jest tak niesłychany, że dziwić się należy, jak wobec tego miasto polskie albo raczej za polski uchodzący magistrat przyjąć mógł na służbę dyrekto a-Niemca i pozwalać mu na tego rodzaju wybryki antypolskie.

* * *

Zresztą — jeśli magistraty chcą oszczędzać, to mogą tą piękną działalność prowadzić oardzo łatwo nie przez redukowanie klas czy szkołach polskich, tylko zaczynając od siebie — przez obniżenie poborów wyższych urzędników magistrackich, które są w porównaniu z dochodami urzędników państwowych w tychsamych stopniach służby stanowczo za wysokie. Wyżsi urzędnicy magistraccy n. p. w Katowicach otrzymują minimum 1000 zł. miesięcznie, prezydent miasta dwa razy tyle, nie licząc kosztów reprezentacyjnych. Przytem liczba urzędników wyższych i średnich, przeważnie Niemców oczywiście, jest za wielką i możnaby wielu z nich zredukować, głównie Niemców, dla których miasto musi utrzymywać specjalnych tłómaczy polskich. Tutaj właśnie oszczędność byłaby na miejscu.

* * *

Z zadowoleniem Czytelnicy niewątpliwie przyjmą wiadomość, że Ojciec Św. nie mianował proboszczem przy kościele Marjackim w Katowicach Niemca, jak się tego domagała tutejsza prasa niemiecka, a nawet organ ewangelicki „Kattow. Ztg.", lecz Polaka, X. Dr. Szramka, dotychczasowego kanclerza kurji biskupiej w Katowicach. Papież wyklucza nawet wszelką apelację w tym względzie, jak to wynika z dekretu nominacyjnego, który jako charakterystyczny i posiadający szczególniejsze znaczenie przytaczam tutaj w skróceniu (z łacińsk.)

„Pius.... i t. d. pozdrowienie i błogosławieństwo Apostolskie. Skoro kościół parafialny N. M. P. w mieście Katowicach wskutek dekretu, wydanego przez Nas przy akcie promocji X. Biskupa Teodora Kubiny do kościoła katedralnego w Częstochowie, dokąd wakuje, pragniemy tę parafję na nowo obsadzić. Chcąc ci dać dowód Naszej przychylności, ponieważ jesteś obyczajów bez zarzutu i Św. Teologji doktorem i Kurji Biskupiej kanclerzem i przez Czcigodnego Brata Naszego Biskupa Katowickiego Nam poleconym, nadajemy ci przeto mocą władzy Apostolskiej ten kościół parafjalny bez konkursu i bez egzaminu i obsadzamy go tymsamem. Orzekamy, że czcze i nieważne jest, cokolwiek przeciwko temu zostało podjętem albo jeszcze by podjętem być mogło...."

X. Dr. Szramek ur. się w r 1887 w Tworkowie pod Raciborzem na G. Śląsku, jest dobrym Polakiem i doskonałym znawcą historji Górnego Śląska. Z tej dziedziny właśnie napisał swoją rozprawę doktorską. W czasie walk plebiscytowych wydał broszurę p. t. „W obronie polskości Górnego Śląska". Dotąd pisywał i pisuje artykuły treści naukowej do różnych gazet i czasopism. Jest członkiem zarządu Tow. Przyjaciół Nauk na Śląsku. Zebrał około 3000 górnośląskich pieśni polskich i cały zbiór przekazał krakowskiej Akademji Umiejętności. Jest to zbiór może jedyny w swym rodzaju. Powierzenie mu probostwa N. M. P. w Katowicach jest aktem szczególnego zaufania i uznania jego zasług ze strony swego Biskupa jak i Ojca Św.

Aleksy Pająk.

Warunki dostąpienia Odpustu Jubileuszowego w djecezji Włocławskiej.

1. Jubileusz powszechny, rozszerzony na cały świat poza miastem Rzymem i jego przedmieściami, trwa od pierwszych nieszporów uroczystości Nowego Roku, aż do końca roku t. j. północy 31 grudnia 1926 r.

2. Dla uzyskania odpustu zupełnego należy:

a) odwiedzić w pięciu bezpośrednio po sobie następujących lub dowolnie obranych dniach cztery kościoły (w każdym dniu) i pomodlić się w intencji Ojca św; przyczem za dzień uważa się albo dobę od północy dnia następnego,

b) we Włocławku należy odwiedzić: 1) kościół katedralny, 2) św. Jana, 3) OO. Reformaty, 4) św. Stanisława;

c) w Kaliszu: 1) św. Józefa, 2) św. Mikołaja, 3) OO. Jezuitów, 4) OO. Franciszkanów;

d) w innych miejscowościach wyznaczamy kościoły względnie kaplice publiczne w następujący sposób: gdzie znajdują się cztery kościoły, lub też kaplice publiczne — należy odwiedzić wszystkie cztery, gdzie trzy kościoły, względnie kaplice publiczne, — należy dwukrotnie odwiedzić kościół parafjalny i jednokrotnie dwa inne kościoły wzgl. kaplice; gdzie dwa kościoły (lub gdzie oprócz kościoła parafjalnego istnieje kaplica publiczna) naznaczamy dwukrotne odwiedzenie kościoła parafjalnego i drugiego kościoła (lub kaplicy publicznej), w miejscowościach gdzie istnieje jeden kościół, należy kościół odwiedzić w każdym dniu cztery razy.

3. Odpust jubileuszowy może każdy, nawet ten kto go zyskał już w roku ubiegłym w Rzymie, zyskać dwa razy w ciągu trwania Jubileuszu, o ile za każdym razem wypełni przepisane warunki; i to pierwszy odpust może zyskać dla siebie samego lub dla dusz zmarłych, drugi odpust wyłącznie tylko dla dusz zmarłych.

4) Do uzyskania odpustu jest (za każdym razem) konieczne odprawienie sakramentu spowiedzi i przyjęcie Komunji św., przyczem odbycie spowiedzi raz w roku i Komunji wielkanocnej nie może być policzone dla uzyskania wspomnianego odpustu.

5. W czasie każdorazowego odwiedzenia kościoła należy pomodlić się w intencji Ojca św. (a mianowicie: o rozszerzenie wiary świętej, o pokój i zgodę pomiędzy narodami, o zapewnienie słusznych Kościołowi Katolickiemu przysługujących praw, na świętych miejscach Palestyny); przyczem wystarcza odmówić pięć razy Ojcze nasz pięć Zdrowaś Marja tyleż razy Chwała Ojcu i raz jeden Wierzę w Boga, we wspomnianej intencji.

6. Proboszczom i spowiednikom (także poza konfesjonałem) udziela się na cały czas trwania Jubileuszu władzy zmniejszania liczby odwiedzeń kościołów, stosownie do okoliczności lub potrzeb osób. Mogą więc wspomniani kapłani dla słusznej przyczyny zezwalać na to aby odwiedzania Kościołów odbywały się w dowolnym czasie, albo nawet w razie potrzeby zwalniać od odwiedzeń kościołów zupełnie, zamieniając je na inne dzieła pobożne i miłosierne, dostosowane do warunków osób proszących; byle tylko dzieła te skądinąd nie obowiązywały pod grzechem (np. zamiana odwiedzania na wysłuchanie mszy św niedzielnej i t. p.).

Takiemi osobami, które mają prawo do zamiany im odwiedzania kościołów na inne dzieła, są: zakonnice siostry zgromadzeń zakonnych, siostry III zakonu, pobożne niewiasty i dziewczęta, przebywające w zakładach żeńskich, pustelnicy reguły zakonnej (prowadzący życie więcej kontemplacyjne, niż czynne) jak trapiści, kameduli, kartuzi, dalej jeńcy, więźniowie i duchowni lub zakonnicy, przebywający celem poprawy w klasztorach lub innych zakładach.

Ułatwienie powyższe odnosi się też do chorych, leżących w domu lub szpitalu, do osób słabego zdrowia, do osób pielęgnujących chorych i do wszystkich tych, którzy z powodu rzeczywistej przeszkody nie mogą odprawić przepisanych odwiedzeń kościołów, wreszcie do robotników i starców powyżej siedemdziesięciu lat życia.

7. Proboszczom i spowiednikom (także poza spowiedzią) udziela się władzy naznaczania mniejszej liczby odwiedzeń kościołów: a) kolegjum duchownym i zakonnym, zatwierdzonym przez władzę Duchowną, b) bractwom, związkom pobożnym i tym stowarzyszeniom osób świeckich, które mają za cel swój dzieła katolickie, c) młodzieńcom, którzy żyją w konwiktach lub co dzień albo w pewne dni na naukę do tychże uczęszczają, d) wszystkim wiernym, którzy pod przewodnictwem proboszcza lub przez delegowanego kapłana będą odbywać odwiedzania wspólne. Podobnież młodzieży wszelkich szkół, odbywającej wspólnie nawiedzania z Ks. prefektem na czele. Jednakże jedynie w tych wypadkach można zmniejszać liczbę odwiedzeń, gdy wszyscy wymienieni odbywają je wspólnie i uroczyście, chociażby bez odznak (t. j. chorągwi, sztandarów, faretronów i t. p.

8. Jeśli nie możliwą jest rzeczą iść w większej gromadzie przez ulice, udziela się proboszczom władzy zmniejszania ilości odwiedzeń, byleby one odbywały się uroczyście i gromadnie w obrębie kościołów, lub przynajmniej, a by samo odwiedzanie było uroczyste i wspólne, razem przez wszystkich zebranych odprawiane.

Posiedzenie Sejmiku Kaliskiego.

Wydział Powiatowy podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 23-go marca r. b. o godz. 10 rano w gmachu Urzędu Starostwa w Kaliszu (sala na I piętrze) odbędzie się posiedzenie Sejmiku Kaliskiego z następującym porządkiem dziennym:

1. Przyjęcie protokułu z ostatniego posiedzenia.
2. Sprawozdanie z działalności Wydziału Powiatowego za 1925 r.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Przyjęcie zamknięcia kasowo-rachunkowego i bilansu za 1925 r.
5. Sprawozdanie z posiedzenia Rady Wojewódzkiej odbytej w dn. 30 X.1925 r.
6. Sprawozdanie ze Zjazdu Sejmików odbytych w dniach 27, 28 lutego i 1 marca r.b.
7. Przyjęcie do wiadomości budżetu na rok 1926 zatwierdzonego przez Władze Nadzorcze.
8. Zamierzenia inwestycyjne na r. 1926.
9. Uzupełniające wybory jednego członka do Wydziału Powiatowego.
10. Reasumcja uchwały w sprawie subsydjów inwestycyjnych, powziętej przez Sejmik w dniu 17.XI.1925 r.

11. Uchwalenie regulaminu dla Komisji Rolnej i Drogowej.

12. Uzupełnienie statutu etatów służbowych dla pracowników Pow. Zw. Kom. uchwalonego przez Sejmik w dniu 24/II 25 r., a zatwierdzonego przez Urząd Wojewódzki w dniu 7/VIII-1925 r.

13. Uzupełnienie uchwały z dnia 24.II 1925 r. w sprawie statutu służbowego dla pracowników Pow. Zw. Kom.

14. Reasumcja uchwały z dnia 24.II. 1925 r. w sprawie zastosowania § 3 lit. „b" § 19 i § 20 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30/XII-1924 r. poz. 1073.

15. Uzupełnienie uchwały Sejmiku z dn. 21 lipca 1925 r. w sprawie statutu emerytalnego pracowników Pow. Zw. Kom.

16. Uchwalenie wystąpienia o udzielenie koncesji na budowę i eksploatację kolei wązkotorowej użytku publicznego z Turku do Opatówka z odnogą do Kalisza, oraz założenia Związku Specjalnego dla prowadzenia eksploatacji tej kolei.

17. Przyjęcie do wiadomości wyniku lustracji dokonanej przez delegata Urzędu Wojewódzkiego.

18. Podział subsydjów na straże ogniowe.

19. Pozostawienie Seminarjum Nauczycielskiego w Liskowie.

20 Wolne wnioski.

Z koncertu.

W środę, dnia 17 b. m. odbył się w T-wie Muzycznem koncert znanej skrzypaczki p. Ireny Dubiskiej i znakomitego pianisty Claudio Arrau. P. Dubiska wypełniła program 8 sonatą G-dur Beethovena i utworami Tanejewa, Szymanowskiego i Schuberta. Znakomita artystka wykazała doskonałą technikę zwłaszcza w przepięknej Tarantelli Szymanowskiego. Pełne i czyste uderzenie pana Arrau i artystyczne ujęcie utworów Debussy'ego świadczyły, iż p. Arrau jest pianistą światowej klasy. Jako akompanjator p. Arrau był niezwykle dyskretny i subtelny. Publiczność niestety nie dopisała.

KRONIKA

— Epilog nadużyć w Urzędzie Skarbowym. Głośna w Kaliszu afera w miejscowym Urzędzie Skarbowym Podatków i Opłat Skarbowych znajdzie swój epilog przed Sądem Okręgowym w Kaliszu, w dn. 13 kwietnia 1925 r., na który to dzień została wyznaczona rozprawa główna. Akt oskarżenia zawiera 22 strony maszynowego pisma.

— P. K. P. D. Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej powołał na podstawie art. 11-go Statutu Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom na stanowisko Prezesa Rady Fundacji tej instytucji p. Aleksandra Lednickiego.

— Roczne ogólne zebranie Kaliskiej Ochotniczej Straży Pożarnej odbędzie się w dniu 28 marca 1926 r. o godz. 3-ej po południu w budynku Straży Pożarnej.

Porządek dzienny: 1) Otwarcie i zagajenie zebrania przez prezesa Zarządu, 2) Wybór przewodniczącego i prezydjum, 3) Otczytanie protokułu z roku ubiegłego, 4) Sprawozdanie Zarządu z roku ubiegłego, 5) Sprawozdanie kasy głównej, 6) Sprawozdanie kasy zapomogowej, 7) Wybory Komendanta Straży, 8) Wybory 3 członków Zarządu na miejsce wylosowanych, 9) Wybór komisji rewizyjnej, 10) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży wysortowanych instrumentów i narzędzi, 11) Wolne wnioski.

— Spadek dolara. W niedzielę w godzinach po poł. na czarnej giełdzie w Kaliszu „pod kasztanami" panowała niebywała panika na dolara. Notowano dolary podobno niżej 7.50. Czyż by powrót premjera Skrzyńskiego wpłynął tak uspakajająco na „opinję" naszych kaliskich „waluciarzy"? Podobno kilku spekulantów potraciło przy tej sposobności całe swe w zły sposób zdobyte fortuny.

— Różnice kursu, a podatek dochodowy. Ministerstwo Skarbu ostatnio wyjaśniło że przy obliczaniu dochodów z przedsiębiorstw dla celów wymiaru podatku dochodowego mogą być uwzględniane tylko te nie poniesione koszty, które odnoszą się do danego okresu operacyjnego i które dają się ściśle określić w dniu sporządzenia bilansu zamknięcia. Różnice kursowe na zobowiązaniach w walutach obcych, jako rezerwy na ewentualne straty, nie odpowiadają powyższym warunkom, nie mogą być one zaliczone do kosztów osiągnięcia dochodu i nie mogą podlegać potrąceniu z przychodu danego roku operacyjnego, przeciwnie muszą być włączone do podstawy opodatkowania przy wymiarze podatku dochodowego.

— Bieg okrężny Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół". W uzupełnieniu komunikatu, podajemy szczegóły biegu okrężnego, odbyć się mającego w dniu 28 bm.

1) Trasa biegu wynosi 5 klm. i prowadzi z Głównego Rynku ul Wrocławską przez most kamienny, Al. Józefiny przez most do parku obok lokalu zimowego K. T. W. na prawo wałem do około parku starego, następnie w dalszym ciągu prowadzi wałem obok głównego kanału rzeki Prosny do stawu kogutka, w koło takowego i z powrotem tymże wałem do Al. Józefiny przez most Kamienny, ul. Wrocławską na Gł. Rynek.

2) Start i meta na Gł. Rynku przed Magistratem, po stronie wylotów ul. Wrocławskiej i Warszawskiej.

3) Start punktualnie o godz. 1-ej w południe.

4) Zapisy do biegu przyjmuje redakcja „Expressu Kaliskiego" włącznie do dnia 26 bm. godz. 18-ej, wpisowe 1 złoty.

5) Zawodnicy w dniu biegu winni się stawić do oględzin lekarskich w gmachu Magistratu, o godz. 11-ej.

6) Bieg odbędzie się bez względu na pogodę.

7) Nagród pięć w postaci żetonów pamiątkowych, które zaraz po odbytym biegu zostaną rozdane.

7) Numer kolejny zgłoszenia jest jednocześnie numerem zawodnika.

— Nie wolno zabierać mebli za podatki. „Wiek Nowy" pisze: Jak wiadomo, dotychczas istniał system wywożenia z mieszkań i biur podatników, zalegających z podatkami, mebli i wogóle urządzeń do składów rządowych. Nie dawało to konkretnych korzyści skarbowi, a natomiast pozbawiało częstokroć właścicieli biur handlowych warsztatów pracy, a domy prywatne najniezbędniejszych sprzętów.

Otóż obecnie, jak donoszą z Warszawy, system ten został zarzucony i odtąd ruchomości mogą być tylko zaopatrywane w odpowiednią pieczątkę i polecane opiece bądź samego właściciela, bądź zaufanej osoby.

Zwózka mebli do składów rządowych dopuszczalna jest jedynie w wypadkach skonstatowania złośliwości w niepłaceniu podatków przez obywateli, którzy niezbędną na podatki gotówkę posiadają.

— Czyja teczka? Pozostawiona przez nieznanego pasażera w bufecie I-II kl. na stacji kolei w Kaliszu teczka skórzana brązowa zawierająca zegar budzik, koszule, kołnierzyki i inne drobiazgi, jest do odebrania w Komendzie Policji w Kaliszu.

— Znów blaszkarze. Krzyżaniakowi Stanisławowi zamieszkałemu w Radliczycach, pow. Jarocińskiego, grającemu w blaszki, skradziono 3 metry materiału wartości 63 zł. Sprawca kradzieży zawodowy blaszkarz Szcześniak, został przez policję ujęty przyczem towar mu odebrano.

— Kradzież induktora. P. Rajn Juda, zam. ul. Al. Józefiny 13, zameldował w komisarjacie o kradzieży induktora od motoru wartości 300 zł.

— O drugi tor kolejowy na linji Łódź-Łowicz. Niektóre stronnictwa sejmowe postanowiły interpelować w Ministerstwie Pracy i Skarbu w sprawie budowy drugiego toru na linji Łódź-Łowicz.

Na pewnej odległości od Łodzi jest już druga linja, więc jest tem bardziej dziwne, że dotychczas nie pomyślano o wykończeniu tej linji, szczególnie iż ta linja Łódź Kalisz jest najruchliwsza i prócz dotychczas kursujących pociągów daleko bieżnych obecnie ma przechodzić tędy kurjer Moskwa—Warszawa—Paryż.

Obecnie pociągi na tej linji oczekują godzinami na wolny przejazd, gdyż przy budowie tak pożytecznej drogi otrzymałoby zatrudnienie kilka tysięcy bezrobotnych robotników fizycznych, a następnie i pracownicy umysłowi w charakterze personelu stacyjnego, przyczem skarb państwa zaoszczędziłby pieniądze wydawane tym bezrobotnym na zasiłki.

— „Sztuki Piękne". Numer 6-ty (Rocznika) ukazał się już w handlu. Treść jego jest następująca: 1) O pewnej grupie kościołów polskich z początku XVII wieku — napisał Władysław Tatarkiewicz 2) Impresjonizm a najnowsze malarstwo francuskie (dok) — napisała Stefanja Zahorska. 3) Wilhelm Wyrwiński — napisał Czesław Smolik. 4) Kronika artystyczna. Numer zdobi 33 reprodukcyj w tekście i jako osobna plansza drzeworyt Wojciecha Weissa

Cena egzempl. 5 zł., prenumerata kwartalna 14 złotych.

Do nabycia we wszystkich księgarniach i w Administracji „Sztuk Pięknych" Kraków, Wolska 16.

ZE ŚWIATA.

— Przestępczość w Ameryce. Przestępczość w wielkich centrach miejskich Stanów Zjednoczonych wzrasta z roku na rok. Gubernator stanu N. Jork przedstawił rządowi raport ogólny o wzroście popełnionych zbrodni, z którego wynika, iż w r. 1924 dokonano 11.000 zabójstw i morderstw na terytorjum Stanów Zjednoczonych, w r. 19.3 liczba ta sięgała 10.000, w r. 1922 — 9500.

Chicago, miasto z 3 miljonową ludnością, zarejestrowało na swem terytorjum w 1924 aż 389 wypadków zabójstwa, wówczas, gdy w całej Anglji popełniono w tym samym czasie tylko 150 zabójstw. W Nowym Jorku naliczono 262 fakty morderstw — w Londynie zaś 43.

— Wydawca „Daily Mail" fundatorem. Vicomte Rothermere, wydawca „Daily Mail" zakupił olbrzymi teren w południowej stronie Londynu, na peryferjach miasta, gdzie dawniej mieściły się miejskie zakłady dla umysłowo chorych. Na tem miejscu, w myśl Rothermer'a stanąć ma park miejski. Założeniem parku zajmie się już zarząd gminy miasta Londynu. Grunta, za których cena kupna wynosiła 55.000 funtów szterlingów Vicomte Rothermere podarował gminie z tem wszakże zastrzeżeniem, aby na tym gruncie powstający park po wieczyste czasy nosił imię jego matki i nazywał się parkiem Mery-Geraldiny Harmsworth.

Z KRAJU.

— Ofiary morza. Od tygodnia panują w Gdyni dotkliwe zimna. Temperatura stale jest poniżej zera.. Mrozom towarzyszą gwałtowne wichry, z powodu których połowy morskie połączone są z dużem niebezpieczeństwem. Dnia 18 b. m. utonęło dwuch starych rybaków z Chłapowa, trzecie uratowano.

— Ruch w porcie. Po dniach silnego wiatru, kiedy wszystkie przybywające statki stawały na wodzie, zawinęły do Gdyni „Helios" szwedzki, „Tip" norweski, oraz „Stephanie" litewski. Naładowanie odbyło się nadzwyczaj sprawnie. W ciągu dwuch dni „Stephanie" i „Helios" wywiozły 2180 tonn węgla, a „Tip" został prawie zupełnie naładowany. Zaznaczyć należy, że „Stephanie" przychodzi tego roku już poraz siudmy do Gdyni.

— Roboty czerpane w Gdyni ruszyły. Roboty czerpalne w porcie są już rozpoczęte. Na razie pracuje jedna draga, bagrując dno przy nadbrzeżu, dotykającem mola południowego. Praca jej ma umożliwić roboty budowlane około wznoszenia kranów. Praca przy czerpaniu basenu wewnętrznego jest jeszcze wstrzymana, aż do czasu porozumienia się rządu naszego z konsorcjum polsko-francuskiem.

Pierwsza w Polsce fabryka sztucznej wełny z cellulozy drzewnej i włókien roślinnych.

W przemyśle włókienniczym zanosi się na niezwykły przewrót. Wynalazek inż. francuskiego Pellerin'a umożliwia produkowanie sztucznej wełny z drzewnej cellulozy i włókien roślinnych. Z przetworu, jaki otrzymujemy z surowca drzewnego przy zastosowaniu systemu Pellerin'a otrzymujemy produkt o wyglądzie prawdziwego jedwabiu, względnie prawdziwej wełny, którego koszt nie przekracza 10 frs. za 1 kg.. Tak niski koszt produkcji zawdzięczać należy faktowi, iż przy zastosowaniu systemu Pellerin'a osiąga się większą produkcję przy mniejszym nakładzie pracy. Podczas gdy przy zastosowaniu innych systemów otrzymuje się przy fabrykacji sztucznego jedwabiu w ciągu jednej minuty nić długości 40 metrów, to przy systemie Pellerin'a otrzymuje się w tym samym okresie czasu nić długości 200 metrów. Otrzymany surowiec nadaje się do wyrobu tak artykułów konfekcyjnych, jak i dywanów i wyrobów dzianych. Ten sztuczny jedwab, i sztuczną wełnę można tkać z jedwabiem naturalnym, względnie z wełną naturalną. Produkcją sztucznej wełny w Polsce zainteresowało się Tow. Akc. Tomaszewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu, które odkupiło od Twa „Snia Viscosa" w Londynie patent na Polskę. Budowa specjalnej fabryki, której zdolność produkcyjna dosięgnie kilkudziesięciu tys. kg. dziennie, jest już na ukończeniu. Importujemy olbrzymie ilości wełny naturalnej i import ten obciąża bardzo silnie nasz bilans handlowy. Jeśli weźmiemy równocześnie pod uwagę bogactwo lasów Polski, to przyznać musimy, iż wynalazek produkcji sztucznej wełny posiada dla Polski pierwszorzędne znaczenie.

„H E C O W A"

sp. z ogr. odp.

G D A Ń S K, Holzgasse 29 oddz. G. K.

Fabrykacja i sprzedaż hurtowa.

Chcąc wprowadzić naszą firmę a przedewszystkiem ułatwić zbyt kilku naszym specjalnym artykułom, postanowiliśmy rozdać 1000 sztuk dawno oczekiwanych nowości gospodarczych jak również większą ilość przedmiotów reklamowych darmo.

Podział przedmiotów wartościowych odbędzie się pod dozorem jednego z tutejszych rejentów.

Udział w konkursie nie pociąga za sobą kosztów i jest bez zobowiązania.

Konkurs reklamowy

Podane litery — SPODUMAGODYN — należy przedstawić w ten sposób, aby otrzymać rozwiązanie i nazwę naszej nowości gospodarczej.

Do podziału przeznaczone są następujące przedmioty:

1 urządzenie mieszkania,
1 „ pokoju męzkiego,
1 „ „ sypialnego,
3 biurka,
4 stoliki do roboty,
200 budzików, zegarków stojących i galanteryjnych sporządzonych z najlepszego metalu. Oprócz tego kilka dobrze utrzymanych przedmiotów gospodarstwa domowego.

WARUNKI: Natychmiastowe nadesłanie właściwego rozwiązania w ofrankowanej kopercie. Odpowiedź będzie dana odwrotnie, prosimy o nadesłanie znaczka pocztowego na uwiadomienie o rezultacie konkursu.

Życząc powodzenia prosimy o odwrotne napisanie pod adresem

„H E C O W A"

sp. z ogr. odp.

GDAŃSK, Holzgasse 29 oddz. G. K.

275

NAJSKUTECZNIEJ NISZCZY ODCISKI SKÓRĘ ZGRUBIAŁĄ i BRODAWKI „KLAWIOL"

WYROBY LAB. CHEM. FARM. A.K.

AP. KOWALSKI W WARSZAWIE

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY

DLA DOROSŁYCH

znak fabr. „KOWALSKINA"

LABOR. CHEM.-FARMAC. AP. KOWALSKI W WARSZAWIE A.K.

STENOGRAFJI wyucza wszystkich listownie bezpłatnie, celem propagandy Instytut Stenograficzny Antoniego Wojnara, Warszawa, Krucza 26.

WILLA

z ogrodem i dużem wolnem mieszkaniem, na sprzedaż. Łódzka 8, m. 1. 376

Od 5—15 kwietnia przyjmę zastępstwo w aptece w Kaliszu

Oferty do Administracji „Gazety Kaliskiej" dla magistra Zdywicza okazicielowi kwitu ogłoszeniowego № 373.

Zginęła karta powołania

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Józefa Jędkowskiego, rocz 1899. 377

Zginęła karta zwolnienia

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Jana Powroźnika, rocznik 1895. 372

CHCESZ SIĘ UCZYĆ?

napisz: Do „Kancelarji Kursów GRACJANA PYRKA", Warszawa, Świętokrzyska 17, a wysłane Ci będą DARMO odnośne wskazówki i rady. 223

Ornaty, kapy, chorągwie, stuły, sztandary kościelne i dla stowarzyszeń it p.

rzeczy w zakresie haftów kolorami, złotem, srebrem i biały haft wykonywa artystycznie i tanio Przytułek Sierot „Opatrzności Boskiej" w Kaliszu, przy ulicy Skarszewskiej № 4. 315

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologiczne PRZY SEJMIKU

w dn. 22 marca 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	755.8 m
2) Kierunek wiatru	NE.
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	zup. pogod.
5) Wilgot. bezwzględna	3. 2m.
6) Wilgot. względna	95.%
7) Temp. powietrza	— 4°.2
8) Ilość opadów (z doby ubiegłej)	—
9) Najwyż. temp (z doby ubiegłej)	+0°.5
10) Najniż. temp. (z doby ubiegłej)	— 6.°0
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p p	+ 0°.32

Do wydzierżawienia zaraz

parę kilometrów od Kalisza 3 pokoje, kuchnia, przedpokój służbowy, zlew, elektryczność na II piętrze, oraz pokój z kuchnią i przedpokój na parterze, 4 morgi ziemi z tych dwie obsiane, ½ morgi ogrodu owocowego, stajnia, wozownia, szopa; narzędzia rolnicze, wóz, uprząż. Na miejscu do odstąpienia powozik i uprząż na jednego konia, oraz pasza dla konia, krowy i nierogacizny.

Wiadomość: Kalisz, ul. Wrocławska № 36, m. 5, II piętro. 358

Sprzedamy z własnych zapasów:

500.000 sadzonek jednorocznej sosny banka		po zł. 2 gr. 75 za 1000,
200.000 „ „ „	pospolitej	po zł. 3 gr. 50 za 1000

z odbiorem na miejscu.

Dom. Kuźnica Grabowska, poczta Grabów nad Prosną.

332

FABRYKA ogrodzeń drucianych J. SZCZEPIKA

w KALISZU,

ul. Młynarska № 9, (obok cmentarza) dom własny.

w y k o n y w a:

Wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego, jako to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien, siatki „rabica" do ścian i sufitów, siatki druciane wszelkiego rodzaju stale na składzie.

Ceny przystępne. Ceny przystępne.

262

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ"

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł. i kopertach 10x10 — od 1 zł.

Kałamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia", „Penkala" i inne — od 5 zł.

Bilety wizytowe. Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografji od 60 g. sz,

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor: A. RADWAN.